

Sygn. akt V KK 169/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 czerwca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Siwek (przewodniczący)

SSN Antoni Bojańczyk

SSN Igor Zgoliński (sprawozdawca)

Protokolant Katarzyna Wępa

w sprawie **P.N.**,

skazanego z art. 224a k.k. w zb. z art. 235 k.k. w zb. z art. 190 § 1 k.k. i art. 216 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 9 czerwca 2021 r.,

kasacji, wniesionej na niekorzyść skazanego przez Prokuratora Generalnego od wyroku Sądu Rejonowego w S.

z dnia 6 maja 2020 r., sygn. akt V K (...),

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w S. do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

P.N. został oskarżony o to, że działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, od lutego 2019 r. do marca 2019 r. dat bliżej nieustalonych, nie później niż w dniu 13 marca 2019 r. w S. i w W., wiedząc że zagrożenie nie istnieje, zawiadomił listami pocztowymi o zdarzeniu zagrażającym

życiu i zdrowiu wielu osób oraz mieniu w znacznych rozmiarach w postaci podłożenia ładunku wybuchowego w: Urzędzie Miasta S., budynku Polskiego Radia S., budynku telewizji T., Samodzielnym Publicznym Specjalistycznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej „Z.” w S., Specjalistycznym Szpitalu im. (...) w S., Szkole Podstawowej nr (...) w S., sklepie „S.” w S., budynku wydawnictwa R., przy ul. (...)w W. oraz sklepach „S.” mieszczących się w W. przy ul. (...), ul. (...) oraz (...), wywołując tym czynności organów ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego mających na celu uchylenie zagrożenia, a nadto w listach tych znieważył Prezydenta Miasta S. P.K., w zamiarze, aby ta zniewaga do niego dotarła oraz groził Prezydentowi Miasta S. P.K. pozbawieniem życia, czym wzbudził w nim uzasadnioną obawę spełnienia tych gróźb, przy czym przez swoje podstępne zabiegi w postaci posłużenia się w treści wyżej wskazanych listów danymi W.Ś. stworzył pozory, że to W. Ś. jest ich autorem w zamiarze skierowania przeciwko niemu postępowania karnego, tj. o przestępstwo z art. 224a k.k. w zb. z art. 235 k.k. w zb. z art. 190 § 1 k.k. w zb. z art. 216 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Wyrokiem z dnia 6 maja 2020 r., sygn. V K (...), Sąd Rejonowy w S., uwzględniając na podstawie art. 387 § 2 k.p.k. wniosek oskarżonego, zgłoszony w toku rozprawy w dniu 6 maja 2020 r., o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia postępowania dowodowego, uznał oskarżonego za winnego popełnienia zarzuconego mu czynu i za to, na podstawie art. 224 a k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k., wymierzył mu karę 2 lat pozbawienia wolności; na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary zaliczył okres tymczasowego aresztowania oskarżonego w sprawie; orzekł w przedmiocie kosztów obrony oskarżonego i kosztów postępowania.

Powyższy wyrok nie został zaskarżony przez żadną ze stron i uprawomocnił się w dniu 14 maja 2020 r. (k. 1030).

Kasację od powyższego wyroku na niekorzyść skazanego wniósł Prokurator Generalny, zarzucając rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 387 § 2 i 3 k.p.k. w zw. z art. 387 § 1 k.p.k., polegające na niezasadnym uwzględnieniu wniosku oskarżonego o wydanie wyroku skazującego i wymierzenie mu określonej kary bez przeprowadzenia

postępowania dowodowego, pomimo że wniosek ten został sformułowany z rażąco obrazą art. 224b pkt 1 i 2 k.k., polegającą na braku zawarcia w jego treści postulatu orzeczenia, w związku ze skazaniem za przestępstwo z art. 224a k.k. w zb. z art. 235 k.k. w zb. z art. 190 § 1 k.k. w zb. z art. 216 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., nawiązki na rzecz Skarbu Państwa oraz świadczenia pieniężnego, podczas gdy orzeczenie tych środków w wysokości co najmniej 10 000 zł, stosownie do treści przepisów 224b pkt 1 i 2 k.k., jest obligatoryjne.

W konsekwencji autor kasacji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja była oczywiście zasadna i podlegała rozpoznaniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k., gdyż wyrok Sądu Rejonowego w S. dotknięty był wadliwością wskazaną w zarzucie nadzwyczajnego środka zaskarżenia.

Rolą sądu rozpoznającego sprawę w sytuacji wyrażenia przez oskarżonego na rozprawie chęci wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w trybie konsensualnym jest weryfikacja nie tylko wymogów formalnych wniosku określonych w art. 387 § 1 k.p.k., lecz również przesłanek procesowych określonych w § 2 tego przepisu. Słusznie podniósł skarżący, że złożenie tego typu wniosku nie zwalnia sądu z obowiązku skontrolowania proponowanego rozstrzygnięcia w zakresie realizacji wszystkich przewidzianych prawem wymogów, w tym między innymi pod kątem tego, czy postulowany kształt orzeczenia o karze i innych środkach prawnokarnej reakcji nie pozostaje w kolizji z przepisami prawa karnego materialnego. Instytucja skazania na rozprawie bez przeprowadzania postępowania dowodowego, w toku której następuje przypisanie oskarżonemu popełnienia przestępstwa i wymierzenie stosowej kary, jest instrumentem o charakterze proceduralnym (kreuje określony tryb zakończenia sprawy karnej), a zatem granice porozumienia wyznaczają odpowiednie reguły ustanowione w Kodeksie karnym, zaś oskarżony nie ma możliwości wynegocjowania takich warunków wymiaru kary bądź innych środków, jakie nie są dopuszczalne *in concreto* w przepisach tego kodeksu (zob. np. wyrok SN z 15 listopada 2013 r., III KK 333/13, Prok. i Pr. 2014, nr 2, poz. 13; wyrok SN z 28 listopada 2013 r., IV KK 389/13, Prok. i Pr. 2014, nr 2, poz. 12). Przy stosowaniu tej instytucji należy zatem

przestrzegać, zarówno przy formułowaniu wniosku, a nade wszystko przy orzekaniu, także wszystkich regulacji karnomaterialnych.

W przypadku uznania przez sąd, że zaproponowany przez oskarżonego wniosek nie odpowiada prawu procesowemu lub materialnemu, jego obowiązkiem jest modyfikowanie wniosku w taki sposób, aby finalna treść w pełni respektowała obowiązujące przepisy prawa, a także uzyskanie akceptacji oskarżonego co do tak zmodyfikowanego wniosku, zaś w przypadku braku zgody oskarżonego, nieuwzględnienie wniosku i przeprowadzenie postępowania dowodowego w całości, na zasadach ogólnych (art. 387 § 3 k.p.k.).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy, zaaprobować należy zarzut wskazujący na to, że zaskarżony wyrok nie został poprzedzony tego rodzaju wnikliwą kontrolą, co implikowało zaniechanie orzeczenia środka karnego oraz środka kompensacyjnego, mających w realiach niniejszej sprawy obligatoryjny charakter. Stosownie bowiem do treści art. 224b pkt 1 i 2 k.k., w razie skazania za przestępstwo określone w art. 224a k.k. sąd orzeka nawiązkę na rzecz Skarbu Państwa w wysokości co najmniej 10 000 zł oraz świadczenie pieniężne wymienione w art. 39 pkt 7 k.k. w wysokości co najmniej 10 000 zł. Oskarżonemu zarzucono przestępstwo z art. 224a k.k. w zb. z art. 235 k.k. w zb. z art. 190 § 1 k.k. w zb. z art. 216 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. Stwarzało to zatem obowiązek orzeczenia wobec niego również nawiązki na rzecz Skarbu Państwa oraz świadczenia pieniężnego, co najmniej w rozmiarze minimalnym, określonym w art. 224b pkt 1 i 2 k.k., czego zaskarżony wyrok nie zawiera.

Konsekwencją uwzględnienia przez Sąd Rejonowy wadliwie sformułowanego wniosku oskarżonego było wydanie wyroku z rażącą i mającą istotny wpływ na jego treść obrazą przepisu prawa materialnego, która skutkować musiała jego uchyleniem i przekazaniem sprawy do ponownego merytorycznego rozpoznania.